

DIREKTIIVID

NÕUKOGU DIREKTIIV (EL) 2018/2057,

20. detsember 2018,

millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) teatavat künnist ületava kaupade tarnimise ja teenuste osutamise suhtes ajutiselt kohaldatava üldise pöördmaksustamise mehhanismi osas

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 113,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Oma 7. aprilli 2016. aasta teatises käibemaksu tegevuskava kohta teatas komisjon kavatsusest esitada piiriülese kaupade tarnimise ja teenuste osutamise maksustamise põhjal ettepanek liikmesriikide ettevõtjatevahelise piiriülese kaubanduse lõpliku käibemaksusüsteemi kohta.
- (2) Võttes arvesse käibemaksupettuse praegust taset ja asjaolu, et mitte kõik liikmesriigid ei ole sellisest pettusest ühtmoodi mõjutatud, samuti asjaolu, et lõpliku käibemaksusüsteemi rakendamine võtab aega mitu aastat, võib olla vaja rakendada mõnda kiireloomulist ja konkreetset meetet.
- (3) Sellega seoses on mõned liikmesriigid palunud luba rakendada ajutiselt üldist pöördmaksustamise mehhanismi, millel on teatav tehingukünnis ja mis kaldub kõrvale praeguse käibemaksusüsteemi üldpõhimõtetest seoses maksete osadena tegemise süsteemiga, et võidelda laialt levinud karussellpettuse vastu. Karussellpettuse tekkepõhjus on eelkõige praegune ühendusesiseste tarnete suhtes kohaldatav maksuvabastus, tänu millele on võimalik osta kaupu käibemaksuvabalt. Mitmed kauplejad panevad seetõttu toime maksupettuse, jättes maksuhalduritele oma klientidelt saadud käibemaksu maksmata. Nendele klientidele, kellel on kehtiv arve, jääb siiski õigus maksu mahaarvamiseks. Samu kaupu võib tarnida mitu korda, vabastades uuesti ühendusesisesed tarded käibemaksust. Sarnane karussellpettus võib esineda ka teenuste osutamisel. Erandiga kõrvaldataks võimalus sellise maksupettuse toimepanekuks, kuna sellega määratakse maksukohustuslaseks kaupade või teenuste saaja.
- (4) Erineva maksuhaldurite suutlikkuse arengutasemega liikmesriigid teevad käibemaksusüsteemi rakendamisel seoses käibemaksupettuse ja maksukahju kõrgema tasemega erilisi jõupingutusi, nagu on osutatud ELi toimimise lepingu artikli 27 esimese lõigu.
- (5) Selleks et piirata pettuseohtu kandumist ühest liikmesriigist teise, peaks kõikidel liikmesriikidel, kes vastavad teatavatele kriteeriumidele pettuse taseme osas, eelkõige seoses karussellpettusega, ja kes on teinud kindlaks, et muud kontrollimeetmed ei ole kõnealuse pettuse vastu võitlemiseks piisavad, olema lubatud kasutada üldist pöördmaksustamise mehhanismi. Lisaks peaksid nad kindlaks tegema, et maksukohustuse täitmisest saadav hinnanguline kasu ja maksusumma, mille kogumist eeldatakse üldise pöördmaksustamise mehhanismi kasutuselevõtu tulemusena, kaaluvad üles üldise hinnangulise lisakoormuse ettevõtetele ja maksuhalduritele ning et ettevõtetele ja maksuhalduritele tekkivad kulud ei ole suuremad muude kontrollimeetmete kohaldamisega kaasnevatest kuludest.

⁽¹⁾ 11. detsembri 2018. aasta arvamus (P8_TA(2018)0496).

⁽²⁾ 31. mai 2017. aasta arvamus (ELT C 288, 31.8.2017, lk 52).

- (6) Kui liikmesriik otsustab kohaldada üldist pöördmaksustamise mehhanismi, peaks ta seda kohaldama igasuguse kindlaksmääratud tehingukünnist ületava riigisisese kaupade tarnimise ja teenuste osutamise suhtes. Üldise pöördmaksustamise mehhanismi kohaldamine ei tohiks piirduda ühegi konkreetse sektoriga.
- (7) Liikmesriigid, kes otsustavad kohaldada üldist pöördmaksustamise mehhanismi, peaksid kehtestama maksukohustuslastele konkreetsetele elektroonilise aruandluse kohustused, et tagada üldise pöördmaksustamise mehhanismi kohaldamise tulemuslik toimimine ja järelevalve. Nad peaksid suutma avastada ja ennetada kõiki maksupettuse uusi vorme, nagu tehingute maksustatava väärtuse kunstlik osadeks jagamine.
- (8) Selleks et oleks võimalik hinnata, kas üldise pöördmaksustamise mehhanismi kasutuselevõtt ühes liikmesriigis toob kaasa pettuse kandumist teistesse liikmesriikidesse, samuti siseturu toimimist mõjutavate võimalike häirete ulatust, on asjakohane näha ette üldist pöördmaksustamise mehhanismi kohaldavate liikmesriikide ja seda mitte kohaldavate liikmesriikide vahel teabe vahetamise kohustus. Kogu teabevahetuse suhtes kehtivad kohaldatavad isikuandmete kaitse ja konfidentsiaalsuse sätted, mille hulka kuuluvad erandid ja piirangud liikmesriikide või liidu huvide kaitsmiseks maksustamise valdkonnas.
- (9) Selleks et hinnata läbipaistvalt üldise pöördmaksustamise mehhanismi kohaldamise mõju pettustele, peaksid kõnealused liikmesriigid kehtestama eelnevalt kindlaks määratud hindamiskriteeriumid, mille alusel saaks hinnata pettuse taset enne ja pärast üldise pöördmaksustamise mehhanismi kohaldamist.
- (10) Üldise pöördmaksustamise mehhanismi kohaldamist lubavatel otsustel oleks eelarveline mõju, mis võib olla ühe või enama liikmesriigi jaoks märkimisväärne. Seetõttu tuleks õigus lubada üldise pöördmaksustamise mehhanismi kohaldamist, anda nõukogule.
- (11) Liikmesriik, kes otsustab kohaldada üldist pöördmaksustamise mehhanismi, peaks taotlema komisjonilt, et see teeks ettepaneku kõnealuse mehhanismi kohaldamiseks, ja esitama asjakohase teabe, et komisjon saaks vastavat taotlust hinnata. Vajaduse korral peaks komisjonil olema võimalik nõuda lisateavet.
- (12) Võttes arvesse ettenägematut mõju, mida sellise üldise pöördmaksustamise mehhanismi kohaldamine võib siseturu toimimisele avaldada pettuse võimaliku kandumise tõttu teistesse liikmesriikidesse, kes seda mehhanismi ei kohalda, peaks nõukogul kaitsemeetmena olema võimalik kõik rakendusotsused üldise pöördmaksustamise mehhanismi kohaldamise lubamise kohta kehtetuks tunnistada. Pidades silmas vajadust reageerida kiiresti olukorras, mille puhul on kindlaks tehtud märkimisväärne negatiivne mõju siseturule, tuleks kasutada ühehäälselt otsust nõudvat pöördhääletust.
- (13) Võttes arvesse pöördmaksustamise mehhanismi ettearvamatut mõju, peaks selle kohaldamine olema ajaliselt piiratud.
- (14) Selleks et tähelepanelikult jälgida mõju siseturule, peaksid kõik liikmesriigid, kui üldist pöördmaksustamise mehhanismi kohaldatakse vähemalt ühes liikmesriigis, esitama komisjonile aruanded, et hinnata pettuse mõju, ettevõtetele nõuete täitmise tulenevaid kulusid ja pettuste edasikandumist üldise pöördmaksustamise mehhanismi kohaldamise tõttu.
- (15) Nõukogu direktiivi 2006/112/EÜ ⁽¹⁾ tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2006/112/EÜ lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 199c

1. Erandina artiklist 193 võib liikmesriik kuni 30. juunini 2022 võtta kasutusele riigisisese kaupade tarnimise ja teenuste osutamise suhtes kohaldatava üldise pöördmaksustamise mehhanismi, mille kohaselt on käibemaksu kohustatud tasuma maksukohustuslane, kellele kõikide tarnitavate kaupade ja osutatavate teenuste maksumus ületab 17 500 eurot tehingu kohta.

⁽¹⁾ Nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiiv 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi (ELT L 347, 11.12.2006, lk 1).

Liikmesriik, kes soovib üldise pöördmaksustamise mehhanismi kasutusele võtta, peab vastama kõigile järgmistele tingimustele:

- a) tema käibemaksu alalaekumine, mis on arvatud vastavalt komisjoni poolt 23. augustil 2016 avaldatud käibemaksu alalaekumist käsitlevas 2016. aasta lõpparuandes esitatud meetodile ja andmetele ning mis on väljendatud protsendina käibemaksukohustuste kogusummast, oli 2014. aastal vähemalt 5 protsendipunkti üle ühenduse käibemaksu alalaekumise mediaani;
- b) tuginedes mõjuhinnangule, mis oli lisatud käesoleva artikli seadusandlikule ettepanekule, on tema karussellpettuse tase üle 25 % kogu käibemaksu alalaekumise summast;
- c) ta on teinud kindlaks, et muud kontrollimeetmed ei ole piisavad karussellpettuse vastu võitlemiseks tema territooriumil, täpsustades eelkõige, milliseid kontrollimeetmeid on kohaldatud ja mis olid konkreetset tulemuslikkuse puudumise põhjused, samuti täpsustades põhjused, miks käibemaksualane halduskoostöö on osutunud ebapiisavaks;
- d) ta on teinud kindlaks, et maksukohustuse täitmisest saadav hinnanguline kasu ja maksusumma, mille kogumist eeldatakse üldise pöördmaksustamise mehhanismi kasutuselevõtu tulemusena, kaaluvad üles üldise eeldatava lisakoormuse ettevõtetele ja maksuhalduritele vähemalt 25 % võrra, ning
- e) ta on teinud kindlaks, et ettevõtetele ja maksuhalduritele üldise pöördmaksustamise mehhanismi kasutuselevõtu tulemusena tekkivad kulud ei ole suuremad muude kontrollimeetmete kohaldamisega kaasnevatest kuludest.

Liikmesriigid lisavad lõikes 3 osutatud taotlusele käesoleva lõike teise lõigu punktis a osutatud käibemaksu alalaekumise arvutuse vastavalt komisjoni avaldatud käibemaksu alalaekumist käsitlevas aruandes esitatud meetodile ja andmetele.

2. Üldist pöördmaksustamise mehhanismi kohaldavad liikmesriigid kehtestavad asjakohased ja tulemuslikud elektroonilise aruandluse kohustused kõigile maksukohustuslastele, eelkõige neile, kes tarnivad või saavad kaupu või osutavad või saavad teenuseid, mille suhtes kõnealust mehhanismi kohaldatakse, eesmärgiga tagada üldise pöördmaksustamise mehhanismi kohaldamise tõhus toimimine ja jälgimine.

3. Liikmesriik, kes soovib üldist pöördmaksustamise mehhanismi kohaldada, esitab komisjonile taotluse koos järgmise teabega:

- a) üksikasjalik põhjendus lõikes 1 osutatud tingimuste täitmise kohta,
- b) üldise pöördmaksustamise mehhanismi kohaldamise alguskuupäev ja kohaldamisperiood,
- c) meetmed maksukohustuslaste teavitamiseks üldise pöördmaksustamise mehhanismi kasutuselevõtust ning
- d) lõikes 2 osutatud kaasnevate meetmete üksikasjalik kirjeldus.

Kui komisjon leiab, et tal ei ole kogu vajalikku teavet, nõuab ta ühe kuu jooksul alates taotluse kättesaamisest lisateavet, sealhulgas aluseks olevate meetodite, eelduste ja uuringute kohta, ja muid tõendavaid dokumente. Taotlev liikmesriik esitab nõutud teabe ühe kuu jooksul pärast teate kättesaamist.

4. Kui komisjon leiab, et taotlus vastab lõikes 3 sätestatud nõuetele, esitab ta hiljemalt kolme kuu möödumisel pärast kogu vajaliku teabe saamist nõukogule ettepaneku. Nõukogu võib ühehäälselt komisjoni ettepaneku põhjal lubada taotleval liikmesriigil kohaldada üldist pöördmaksustamise mehhanismi. Kui komisjon leiab, et taotlus ei vasta lõikes 3 sätestatud nõuetele, teeb ta taotlevale liikmesriigile ja nõukogule oma põhjendused sama tähtaja jooksul teatavaks.

5. Kui käesoleva lõike teise lõigu kohaselt on tegemist siseturule avalduva märkimisväärse negatiivse mõjuga, teeb komisjon hiljemalt kolme kuu möödumisel pärast kogu vajaliku teabe saamist ettepaneku tunnistada kõik lõikes 4 osutatud rakendusotsused kehtetuks kõige varem kuus kuud pärast seda, kui jõustub esimene rakendusotsus, millega lubatakse liikmesriigil üldist pöördmaksustamise mehhanismi kohaldada. See kehtetuks tunnistamise ettepanek loetakse nõukogu poolt vastuvõetuks, kui 30 päeva jooksul pärast seda, kui komisjon on ettepaneku vastu võtnud, ei otsusta nõukogu ühehäälselt ettepanek tagasi lükata.

Märkimisväärse negatiivse mõjuna käsitatakse asjaolu, mille korral on täidetud järgmised tingimused:

- a) vähemalt üks liikmesriik, kes ei kohalda üldist pöördmaksustamise mehhanismi, teatab komisjonile, et üldise pöördmaksustamise mehhanismi kohaldamise tõttu on käibemaksupettus tema territooriumil suurenenud, ning

b) komisjon teeb kindlaks, sealhulgas käesoleva lõigu punktis a osutatud liikmesriikide esitatud teabe põhjal, et käibemaksupettuse suurenemine on seotud pöördmaksustamise mehhanismi kohaldamisega ühes või mitmes liikmesriigis.

6. Üldist pöördmaksustamise mehhanismi kohaldav liikmesriik esitab elektrooniliselt kõigile liikmesriikidele järgmise teabe:

- a) nende isikute nimed, kelle suhtes on üldise pöördmaksustamise mehhanismi kohaldamise alguskuupäevale eelnenud 12 kuu jooksul algatatud kas kriminaal- või haldusmenetlus käibemaksupettuse eest, ning
- b) nende isikute nimed, sealhulgas juriidiliste isikute korral nende juhatajate nimed, kelle käibemaksukohustuslasena registreerimine kõnealuses liikmesriigis lõpetatakse pärast üldise pöördmaksustamise mehhanismi kasutuselevõttu, ning
- c) nende isikute nimed, sealhulgas juriidiliste isikute korral nende juhatajate nimed, kes ei ole üldise pöördmaksustamise mehhanismi kasutuselevõtule järgnenud kahe järjestikuse maksustamisperioodi kohta esitanud oma käibedeklaratsiooni.

Esimese lõigu punktides a ja b osutatud teave esitatakse hiljemalt kolme kuu möödumisel pärast üldise pöördmaksustamise mehhanismi kasutuselevõttu ning seda ajakohastatakse seejärel iga kolme kuu tagant. Esimese lõigu punktis c osutatud teave esitatakse hiljemalt üheksa kuu möödumisel pärast üldise pöördmaksustamise mehhanismi kasutuselevõttu ning seda ajakohastatakse seejärel iga kolme kuu tagant.

Üldist pöördmaksustamise mehhanismi kohaldavad liikmesriigid esitavad komisjonile vahearuaande hiljemalt ühe aasta möödumisel pärast üldise pöördmaksustamise mehhanismi kohaldamise algust. Selles aruandes hinnatakse üksikasjalikult üldise pöördmaksustamise mehhanismi tulemuslikkust. Kolm kuud pärast üldise pöördmaksustamise mehhanismi kohaldamise lõppemist esitavad kõnealust mehhanismi kohaldanud liikmesriigid lõpparuande selle üldise mõju kohta.

7. Liikmesriigid, kes kõnealust mehhanismi ei kohalda, esitavad komisjonile vahearuaande nende territooriumile teistes liikmesriikides üldise pöördmaksustamise mehhanismi kohaldamisest tulenenud mõju kohta. Selline aruanne esitatakse komisjonile hiljemalt kolme kuu jooksul pärast seda, kui üldist pöördmaksustamise mehhanismi on kohaldatud ühes liikmesriigis vähemalt üks aasta.

Kui vähemalt üks liikmesriik kohaldab üldist pöördmaksustamise mehhanismi, esitavad liikmesriigid, kes kõnealust mehhanismi ei kohalda, komisjonile lõpparuande nende territooriumile teistes liikmesriikides üldise pöördmaksustamise mehhanismi kohaldamisest tulenenud mõju kohta 30. septembriks 2022.

8. Lõikes 6 osutatud aruannetes hindavad liikmesriigid üldise pöördmaksustamise mehhanismi kohaldamise mõju järgmiste hindamiskriteeriumide alusel:

- a) muutused käibemaksu alalaekumises;
- b) muutused käibemaksupettuses, pidades eelkõige silmas karussellpettust ja pettust jaemüügi tasandil;
- c) muutused maksukohustuslaste halduskoormuses;
- d) muutused maksuhaldurite halduskuludes.

9. Lõikes 7 osutatud aruannetes hindavad liikmesriigid üldise pöördmaksustamise mehhanismi kohaldamise mõju järgmiste hindamiskriteeriumide alusel:

- a) muutused käibemaksupettuses, pidades eelkõige silmas karussellpettust ja pettust jaemüügi tasandil;
- b) pettuse kandumine liikmesriikidest, kes kohaldavad või on kohaldanud üldist pöördmaksustamise mehhanismi.“

Artikkel 2

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse kuni 30. juunini 2022.

Artikkel 3

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 20. detsember 2018

Nõukogu nimel
eesistuja
E. KÖSTINGER
